

□ Из Министарства културе Републике Србије саопштено је да је откупљено уметничко дело – уље на платну „Стражар који се одмара“ Паје Јовановића за 170.000 фунти, без пратећих трошкова. Слика димензија 44,5 са 53,5 сантиметара откупљена је на јавној аукцији, 28. априла у аукцијској кући „Сотби“ у Лондону.

Влада Републике Србије овластила је Амбасаду Републике Србије у Уједињеном Краљевству да на јавној аукцији купи драгоцену дело, којим је обогаћено културно наслеђе наше земље, а које ће у оквиру своје ликовне колекције чувати Историјски музеј Србије. Министар културе Никола Селаковић је истакао да откуп ове драгоцене слике Паје Јовановића □ Стражар који се одмара □ представља наставак доследне и одговорне културне политике, усмерене на заштиту, очување и повратак нашег културног наслеђа.

Селаковић је подсетио да су у претходном периоду у отаџбину враћена бројна драгоценна културна добра – сребрни свећњак са двора династије Обреновића, урамљена фотографија краљице Наталије, две српске рукописне књиге Српски октоих и Житије Варлаама и Јоасафа, затим писма Милеве Марић Ајнштајн и Алберта Ајнштајна, потом штап краља Милана са биноклом у дршци, затим бокал из кнежевског сервиса, као и слика Уроша Предића Портрет девојчице са књигом у фотељи.

Сада том низу драгоцености додајемо и репрезентативно дело једног од наших највећих сликара Паје Јовановића, рекао је министар наводећи да је реч о доследној државној политици да се културно благо које припада нашем народу враћа кући, да се чува у нашим музејима и оставља будућим генерацијама као трајно сведочанство нашег идентитета и историје. „На свему овоме изражавамо посебну захвалност председнику Републике и Влади“, рекао је министар.

Пајина веза европског оријенталистичког жанра са ратничким и епским етосом Балкана

Павле Паја Јовановић (1859—1957) најзначајнији је српски представник академског реализма и један од најистакнутијих сликара европске и српске уметности с краја 19. и почетка 20. века. Слика Стражар који се одмара припада његовом чувеном оријенталистичком циклусу, који је уметнику донео светску славу.

Стражар који се одмара, као и друге слике ове тематике, представља значајан документ препознавања Балкана, Србије и Црне Горе, али и територија које су остале под османском управом, као посебног простора Европе, у којем, поред сукоба и разлика, постоје заједничке карактеристике, културне особености и вредности.

Паја Јовановић успео је да повеже европски оријенталистички жанр са ратничким и епским етосом Балкана, дајући му етнографску прецизност и утисак аутентичности, као и да локалне балканске мотиве подигне на ниво универзалне уметничке вредности.

С обзиром на то да се велики део оријенталистичког опуса Паје Јовановића налази у

приватним колекцијама широм света, Министарство културе је откупом ове слике омогућило да Историјски музеј Србије, као републичка установа заштите, употпуни свој фонд.

Ликовна збирка Историјског музеја Србије континуирано се развија кроз откупе и поклоне како би пружила свеобухватан поглед на националну историју. Дела Паје Јовановића се у највећем броју налазе у Народном музеју Србије и Музеју града Београда, у оквиру којег постоји и Легат Паје Јовановића.

Куповином ове слике Историјски музеј Србије обogaћен је репрезентативним делом из оријенталистичког опуса Паје Јовановића.

(РТС)